

Jäätmevaldkonna rahastamine KIKis

VIII Valdade ja Linnade päevad, 15.02.2012 Tallinnas

Andrus Kimber
Juhatuseliige

Mis on KIK?

- Eraõiguslik juriidiline isik. Asutaja EV Valitsus ja Rahandusministeerium (11.05.2000. a). Keskkonnafondi õigusjärglane.
- Põhikirjalisteks eesmärkideks keskkonnaseisundi hoidmine, keskkonnakahjustuste heastamine, loodusvarade taastootmine.
- Tegevus suunatud keskkonnaga seotud projektide rahastamisele.

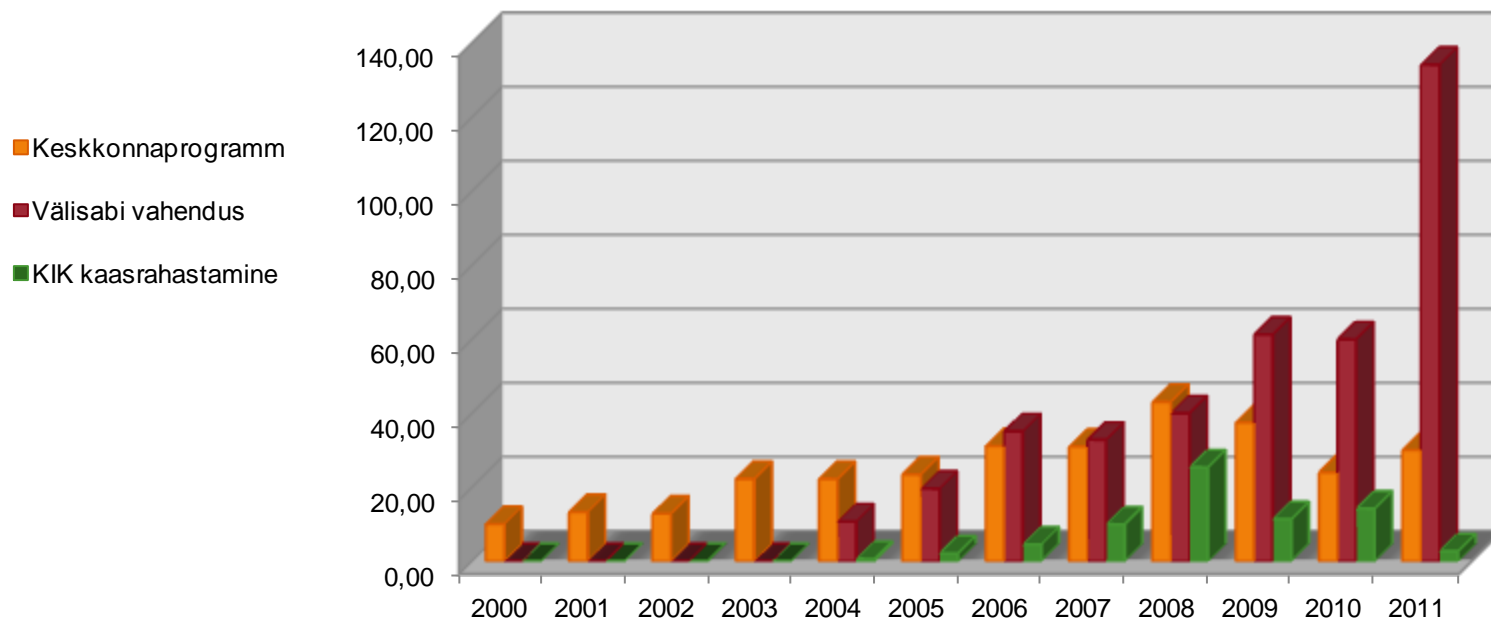
KIKi kaudu liikuvad vahendid

- **KESKONNAPROGRAMM** s.o keskkonnatasude seaduse alusel riigieelarvest eraldatud vahendid (loodusvara kasutusõiguse tasu ja saastetasu).
- **ÜHTEKUULUVUSFOND** (endine *ISPA*) - ÜF keskkonnasektori projektide eesmärk on viia sektori olukorda kirjeldavad näitajad vastavusse EL-i nõuetega ning vähendada EL liikmesriikide arengulisi erinevusi. ÜF toetab veemajanduse ja jäätmekäitluse valdkonda.
- **STRUKTUURIFONDID** - Euroopa Liidu *ERF* ja *ESF* vahendid. **ERFi üldeesmärk** on toetada majandustegevuse ja infrastruktuuride, sealhulgas keskkonnainfrastruktuuri arendamist. **ESFi üldeesmärk** on toetada tööhõive tõstmist inimressursi arendamisega.
- **KESKONNALAEN** - keskkonnakaitseks investeeringuteks veemajanduse, jäätmekäitluse, taastuenergeetika ning teiste keskkonda säästmist ja taastamist aitavate projektide arendamiseks.

KIK-i rahastustegevus

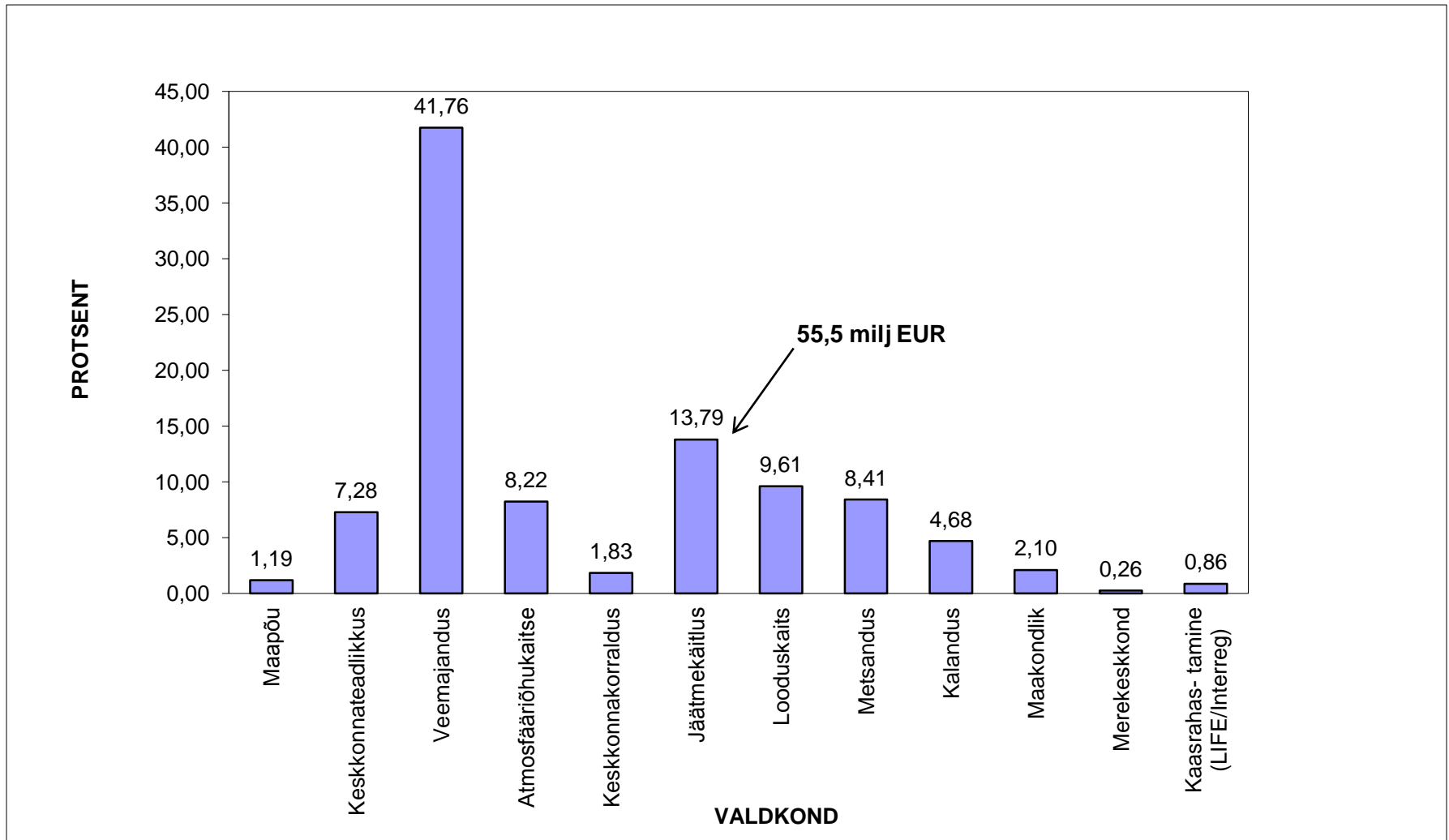
KIK-i tekkepõhine kulu 2000-2011

MEUR

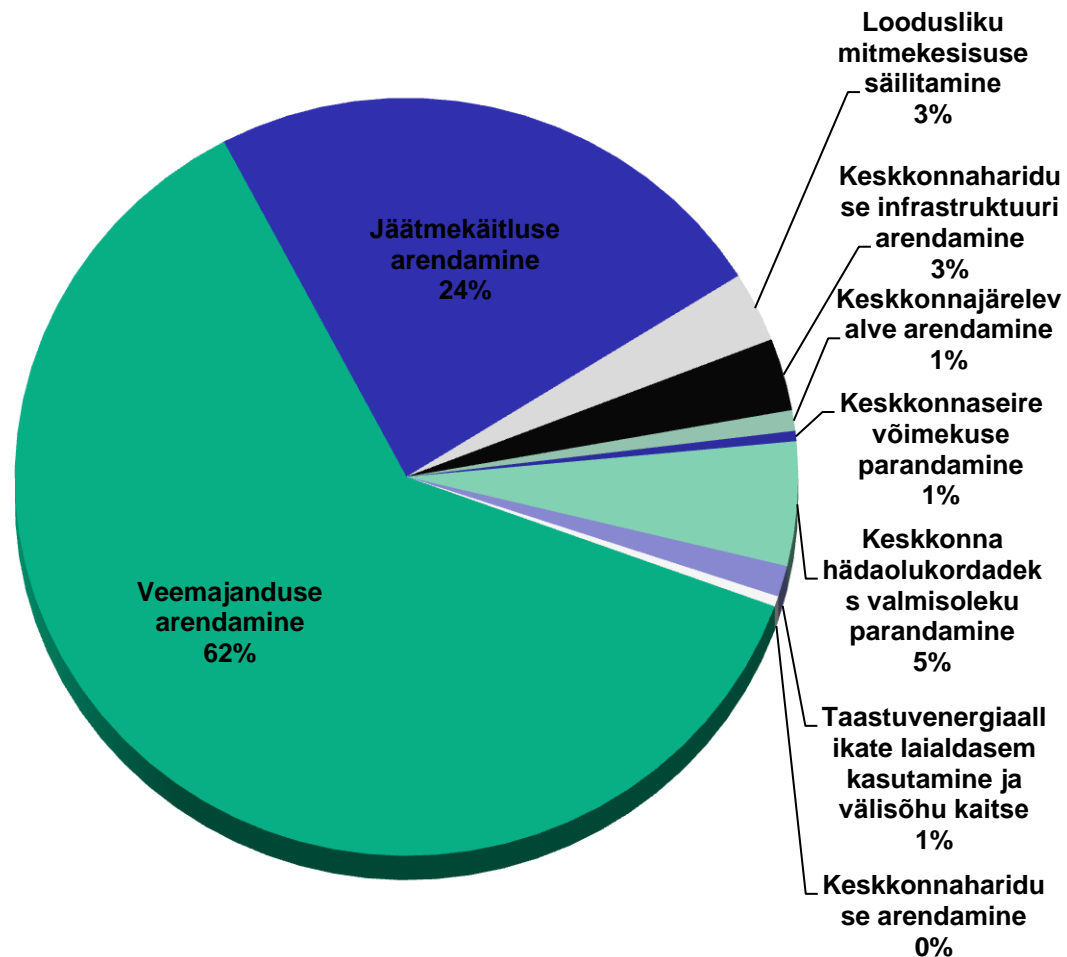
2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
10,03	13,24	12,32	22,22	22,22	23,41	31,12	30,97	43,08	37,41	23,94	30,04
0,00	0,00	0,00	0,00	10,71	19,56	35,07	32,79	39,94	61,22	59,92	134,16
0,00	0,00	0,00	0,00	0,58	2,05	4,49	9,91	25,82	11,88	14,15	2,64

KP raha jagunemine valdkonniti 2000-2011

Perioodi 2007-2013 struktuuritoetus keskkonnavaldkonnas

Fond	Valdkond	Toetus, EUR
ÜF	Veemajanduse arendamine	447 381 540
ÜF	Jäätmekäitluse arendamine	172 561 450
ERF	Loodusliku mitmekesisuse säilitamine	21 729 960
ERF	Keskkonnahariduse infrastruktuuri arendamine	22 369 077
ERF	Keskkonnajärelevalve arendamine	6 391 165
ERF	Keskkonnaseire võimekuse parandamine	3 195 582
ERF	Keskkonna hädaolukordadeks valmisoleku parandamine	38 346 989
ERF	Taastuenergiaallikate laialdasem kasutamine ja välisõhu kaitse	9 586 747
ESF	Keskkonnahariduse arendamine	3 195 582
	Kokku:	724 758 092

Jäätmevaldkonna rahastamine perioodi 2007-2013 EL struktuuritoetusest - prioriteedid

- Rahastatakse EL Ühtekuuluvusfondi vahenditest
- Prioriteedid sätestatud Euroopa Komisjoni poolt heakskiidetud rakenduskavas – Elukeskkonna arendamise rakenduskava
- Rakenduskavas sätestatud prioriteedid/eesmärgid (sätestatud 2007), mille saavutamiseks EL struktuuritoetust Eestis kasutatakse:
 - Aastaks 2013 on suletud ja korrastatud 11 keskkonnanõuetele mittevastavat tööstusjäätmete hoidlat
 - Aastaks 2013 on suletud ja korrastatud 39 nõuetele mittevastavat tavajäätmeprügilat
 - Regionaalseid prügilaid on 2015 aastaks Eestis 7
 - Rahvusvaheliselt tunnustatud keskkonna- ja tervisekaitsenõuetele vastavalt käideldakse jäätmeid aastaks 2009
 - Tahkete jäätmete (*solid waste*) taaskasutamise määr on 2015 aastaks 60%
 - Biolagunevate jäätmete osakaal ladestavates jäätmetes on 2015 aastaks 30%

Jäätmevaldkonna rahastamine perioodi 2007-2013 EL struktuuritoetusest -meetmed

- Nõuetele mittevastavate tavajäätmeprügilate sulgemine:
 - 3 taotlusvooru, rahastatud 16 tavajäätmeprügila korrastamine, 9 praeguseks lõpetatud
- Põlevkivitööstuse nõuetele mittevastavate prügilate sulgemine ja korrastamine:
 - Kohtla-Järve ja Kiviõli pool-koksi prügilate sulgemine ja korrastamine, projektid rahastatud ja elluviimisel
- Põlevkivienergeetika jäätmeheidlate sulgemine ja tuhaarastussüsteemi uuendamine:
 - Ahtme tuhavälja korrastamine, kavandatud on ka Narva tuhaväljade korrastamine, rahastamine hetkel veel ebaselge

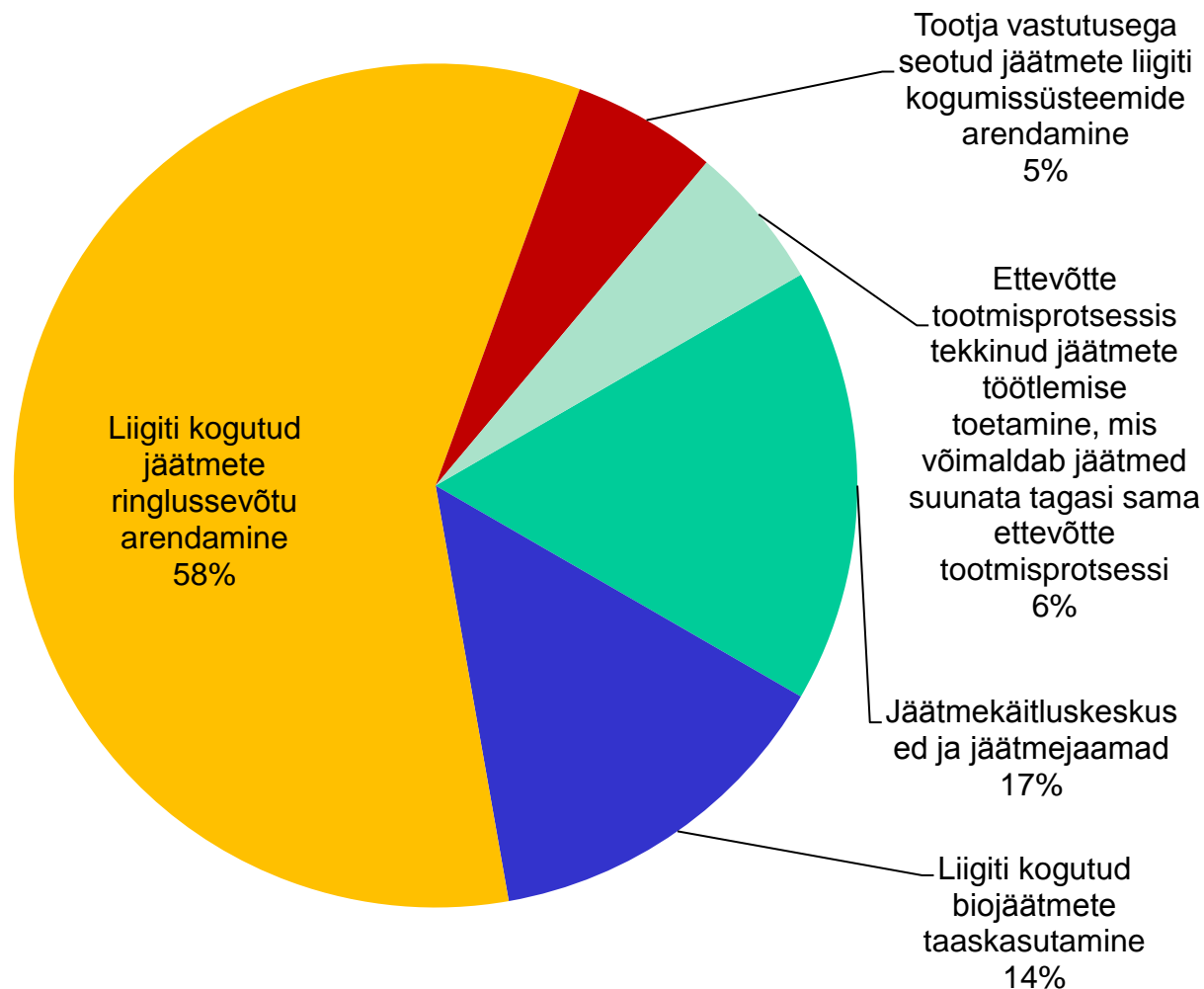
Jäätmevaldkonna rahastamine perioodi 2007-2013 EL struktuuritoetusest -meetmed

KESKONNAINVESTEERINGUTE
KESKUS

- Jäätmete kogumise, sortimise ja taaskasutusse suunamise arendamine:
 - Korraldatud 4 taotlusvooru, rahastatud 36 projekti, neist 6 KOV jäätmejaamad, lõppenud praeguseks 1 projekt
- Ladestusalaga jäätmekäitluskeskuste ladestusala laiendamine
 - Rahastatud üks projekt
- Ladestusalaga jäätmekäitluskeskuste rajamine
 - Toetus eraldatud ühele projektile, otsus ei ole jõustunud riigiabi teema selgitamise tõttu Euroopa Komisjoniga

Jäätmete kogumise, sortimise ja taaskasutusse suunamine – projektide jaotus

Jäätmevaldkonna rahastamine perioodi 2007-2013 EL struktuuritoetusest -murekohad

- Tavajäätmeprügilate korrastamisel kohustusega seotud organisatsioonid kohati passiivsed toetuse taotlemisel, samas 16.07.2013 peavad prügilad olema korrastatud
- Toetuse andmine on üldjuhul konkurentsipõhine (taaskasutus), õigusaktide nõuetele vastavatel projektidel on õigustatud ootus toetust saada, seetõttu KIKil keeruline arvestada rahastamisel projektide summaarset mõju jäätmekäitlusele
- Avatud taotlemisega konkurentsipõhine toetuskeem ei võimalda investeeringuid territoriaalselt/liigiti suunata – kohati võib käitlusvõimsusi olla rohkem kui vaja, kohati vähem
- Rakenduskeem on kavandatud pikaajaliselt, seotud eri taseme eesmärkidega, mistõttu dünaamiliselt areneva jäätmekäitluse turu mõjudega ja sellest tulenevate riskidega on raskem arvestada

Projektide rahastamine ja KIKi järelevalve

- Projektide rahastamine põhineb paljuski “lubadustel” – rahastamise otsused tehakse eeldusel, et projekt aitab kaasa jäätmekäitluse eesmärkide saavutamisele, projekt viiakse nõuetekohaselt ettenähtud aja jooksul ellu ning soetatud vara kasutatakse edaspidi sihtotstarbeliselt
- Kui elluviimise käigus ilmneb asjaolu, mille tõttu projekti ei oleks rahastatud või projekti ei viida ellu vastavalt rahastamisotsusele või soetatud vara ei kasutata ettenähtud ajaperioodi jooksul sihtotstarbeliselt, siis on rakendusüksusel õigus (kohustus) rahastamisotsus osaliselt või täielikult kehtetuks tunnistada ja eraldatud toetus tagasi nõuda
- Toetust makstakse välja vaid juba tehtud kulude katteks
- Omafinantseering peab olema reaalselt tagatud (olemasolu tõendatud)
- Projektide elluviimise üle teostatakse pidevat järelevalvet, vähemalt kord kvartalis otsustatakse projekti elluviimise seisu ning vajadusel rakendatavate sanktsioonide üle
- Sanktsioonid: hoiatus, ettekirjutus, sunniraha või rahastamisotsuse osaline või täielik tühistamine

Täna tähelepanu eest!

Andrus Kimber
andrus.kimber@kik.ee

